

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 8. Vtrum quando in hoc sacramento miraculosè apparet caro, vel
puer, sit ibi corpus Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Dices Secundò, Si lux vel color cõtraheretur in punctum, & tunc continuè multiplicaretur per replicationem sui in aliquo subiecto vel spatio, haberet rationem continui: ergo posset videri: atqui sic fit in hoc Sacramento: ergo &c. Respondeo, Non haberet rationem continui materialis, & quãtitatiui, quod per partes diffunditur; sed spiritalis, quod per se totum diffunditur, ita vt totum fit in singulis punctis: vnde non esset visibilis.

DVBIVM I.

An saltem intellectu possit conspici hoc Corpus & quomodo?

47
Christus
hic videtur
à beatis
supernaturaliter.

Respondeo, & Dico Primò, Dubitandum non est, quin lumine supernaturali, tum in diuinâ essentiâ per cognitionem matutinam; tum extra per cognitionem vespertinam, possit hoc Corpus cum suo modo existendi intuitiue cerni.

Dico Secundò, Etsi lumine naturali non possit hic modus existendi perfectè cognosci ab Angelo; probabile tamen est, posse ipsum Corpus Christi cerni ab illo in Eucharistia.

Prior pars, Est D. Thomæ & cõmunis sententia Doctõrũ: quia hic modus existendi Corporis Christi, in sua ratione est omnino supernaturalis; ac proinde supra naturalem cognitionem Angelicam. Potest tamen hic modus imperfectè cognosci ex analogia eius modi, quo existunt res spirituales; qui modus Angelo satis perspectus est.

49
Et naturaliter
cognoscitur ab
Angelis.

Altera pars est Scoti d. 10. q. 8. Oceami, & Gabriëlis lect. 45. pro qua aliquot rationes adfert Scotus. Probatur Primò, Quia Angelus naturaliter facillè videt ibi non esse substantiam panis; & accidentia sine subiecto conseruari; vnde facillè colligit ibi esse Corpus Christi. Sed hæc ratio solum probat, illud coniecturâ cognosci, supposita generali fide, vel cognitione huius mysterij; non autè cognosci intuitiue. Vnde Probatur Secundò: Corpus Christi est quiddã naturaliter ab Angelo intelligibile: Neque hoc tollitur per illum modum indiuisibilem existendi; nam hic modus est illi corpori accidentarius, & quasi superueniens illius substantiæ; vnde non potest auferre id, quod prius naturâ, & per se, corpori conuenit. Neque indiuisibilitas impedit; quia hic modus existendi non repugnat obiecto intellectus Angelici, sicut repugnat obiecto sensus. Neque etiam necesse est illum modum intuitiue cognosci; satis est cognosci per analogiam alterius modi naturalis.

Et demon-
stratur.

Ex his sequitur, etiam Dæmones Christi presentiam in Eucharistia naturaliter posse cognoscere. Sed ex hoc adpectu non accipiunt aliquam voluptatem, sed summum horrorem, sicut reus ex presentia Iudicis.

DVBIVM II.

Utrum Christus possit videre in Sacramento oculo corporali ea quæ circumstãt hostiam, vel alias operationes sensuum, aut intellectus habere?

50
Christus
hic naturaliter
non potest vi
sensibus.

Respondeo, & Dico Primò, Naturaliter non potest vi sensibus exterioribus, vel interioribus in Eucharistia, Ratio est, Quia ad hoc requiritur instrumentorum extensio certæque conformatio, & spirituum animalium cooperatio.

Dico Secundò, Ob eandem causam non potest

naturaliter intelligere cum conversione ad phantasmata; id est, cooperante phantasiâ.

Potest
naturaliter
intelligere
absque
conversione
ad
phantasmata.

Dico Tertiò, Videtur tamen naturaliter posse elicere actus intellectus nõ dependentes villo modo ab vso phantasiæ. Ratio est, Quia hi sunt merè spirituales, nec dependent à corporali figurâ, vel cõformatione instrumentorum: modus enim ille existendi indiuisibiliter, est illis actibus naturalis. Idem dicendum de actibus voluntatis. Dices, Vis creata non potest vllum actum vel effectum replicare infinities, sic vt illa replicationes sint naturaliter separabiles. Respondeo, verum est: Vnde hæc intellectio non poterit elici naturaliter sub omnibus punctis hostiæ, sicut Corpus Christi & Anima sub omnibus punctis ponitur; sed sub aliquo puncto vel particulâ, vbi Christo placuerit.

51
Et quini-
tus videtur
& audire
Sacerdotis
&c.

Dico Quarto, Valdè probabile est, Christum in Eucharistia virtute diuina oculo corporali videre Sacerdotè, & alios presentes; audire eius vocem; & reliqua, Probatur Primò, Quia cum Dominus per hoc Sacramentum nobiscum habitet corporaliter, omnino decebat, vt haberet aliquod nobiscum corporale commercium per sensus corporales, neque ibi esset modo stupido, & mortuo. Secundò, Quia Deo id facillimũ est, vel dando species indiuisibiles Christi oculo; vel singulari modo concurrente cum oculo, vt etiam sine speciebus, & spiritibus animalibus videat.

ARTICVLVS VIII.

Utrum, quando in hoc Sacramento miraculosè apparet caro, vel puer, sit ibi Corpus Christi?

D. Thomas ponit hic duos modos, quibus tale quid potest apparere. Circa quæ:

52
Duplex
modus
quo Chi-
stus in S.
Eucharis-
tia appa-
ret.

Notandum Primò, & sibi intrinseca figura appareat; vt docet Gabriel lectioe 51. citans etiam Alexandrum Alessem. Nam exhibuit se aliquando ob singularem deuotionem seruorum suorum in forma pulcherrimi pueri, & permisit se amplecti, & exoculari; vt refert Paschasius lib. de Corpore Domini cap. 14. de quodam Sacerdote, qui id à Domino impetrauit; cuius precibus rursum in pristinam Sacramenti formam est immutatus. Credibile tamen est id esse perrarum; & frequentius fieri (vt docet D. Thomas) vel solâ oculorũ immutatione, vel circũpositione figura humanæ circa Eucharistiam. Non tamen virget quod hic obijcit D. Thomas contra priorem modum, scilicet Christum nõ posse in propria specie videri, nisi in vno loco: hoc enim supra q. 75. a. 1. n. 25. retutum est; & patet ex apparitione, quæ facta est Paulo in viâ, vbi Dominus Paulo in propria & intrinseca specie apparuit, etsi etiam secundum eandem speciem esset in celo.

Vt puer.

Notandum Secundò, Quando hostia videtur versa in carnem, vel species vini in Sanguinem; dupliciter id fieri potest, iuxta D. Thomã. Primò, Sine vlla intrinseca mutatione specierum, per solâ immutationem oculorum, vel aëris; & tunc sine dubio manet Christi Corpus sub speciebus: quomodo credendum est fieri, quando hæc species parum durat. Secundò, Si Deus mutet ipsas species sacramentales, inductis quibusdam qualitatibus sensibilibus

53
Item du-
plex mo-
dus quo
hostia vi-
detur versi
in carnem,
vel sangui-
nem.

sensibilibus carnis vel sanguinis; v. g. colore, vel spissitudine, conseruata quantitate, & alijs accidentibus occultioribus, quæ sufficerent ad conseruandam panis, & vini substantiam; & tunc etiam sub tali specie carnis, & sanguinis, manet Christus sacramentaliter.

54 Quando mutantur species sacramentales, ordinariè non est ibi caro Christi naturalis in specie naturali.

Quod si tamè esset specierum mutatio, vt substantia panis, aut vini nequiret cōseruari (vt si totum temperamentum intrinsecè mutaretur) tunc non maneret ibi Corpus Christi sacramentaliter. Gabriel tamè & Alex. Aferensis existimant, quando diuinitus mutantur species sacramentales, verè poni ibi carnem Christi naturalè in specie naturali. Verùm, etsi hic modus Deo sit possibilis, credibile tamen non videtur, quòd eo vtatur, saltem ordinariè, vt illi putant. Primò, Quia interdum ista species carnis & sanguinis diu perseverat, & sensim nigrescit, & corrumpitur; vt patet in multis locis: Corpus autè Domini & Sanguis est incorruptibilis. Secundò, Quia vbicumque est Corpus Domini, ibi etiam est Sanguis, & Anima, iuxta

Concilium Trid. sess. 13. c. 3. nam partes Domini nunquã amplius separabuntur. Atqui non est probabile in illa portiuncula carnis, tot annis manere Sanguinem eius & Animam. Tertio, Quia non est credibile, quando Sanguis miraculosè manat ex hostiã, esse Sanguinem Domini in propria specie. Nam Sanguis Domini non potest esse extra venas, & manere extra corpus; vt patet ex Concil. Trid. Est ergo quiddam miraculo efformatũ; ad significandũ, ibi latere corpus viuũ habens sanguinè.

Notandũ Tertio, Si Sacerdos non abhorreret, posset illam speciem, quæ in carnè verã videtur, sumere in sacrificio; quia nullum est præceptum, quod prohibeat; & pertinet illa sumptio ad sacrificij complementũ. Melius tamen existimatur, vt ad fidelium consolationem, Christi que laudem conseruetur. Quod cum sit, nõ est opus aliam hostiam, vel aliud vinum consecrare: tũ quia id nõ esset complere sacrificiũ inchoatum, sed nouũ instituire: tũ quia Summus Sacerdos Christus cõsetur tunc dispensare, ne sacrificiũ debeat cõsumi.

Concil. Trident.

55 An sic mutata species possit sumi.

An debeat fieri noua consecratio.

QVÆSTIO LXXVII.

De Accidentibus remanentibus in Sacramento.

In Octo Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum Accidentia remaneant sine subiecto in hoc Sacramento?

1 De fide est, accidentia remanere sine subiecto.

Respondetur: Accidentia panis & vini post consecrationem remanent sine subiecto. Intellige, de tota collectione. Et sic est fide tenendũ. Probatur Primò, ex Concilio Constantiensis sess. 8. vbi damnatur iste articulus Wicleffi: *Accidentia panis nõ manent sine subiecto. Itẽ ex Concil. Lateranensi magno sub Innocẽtio III. Florentino, & Tridentino supra q. 75. a. 2. n. 32. citatis. Idem docet Cyprianus ferm. de cenã Domini: Panis iste non effigie, sed natura mutatus; omnipotentia Verbi factus est caro.* Cyrillus Hierosolym. *sub specie panis datur tibi Corpus; sub specie vini datur tibi Sanguis.* Vide Ambrosium, Gregorium, Cyrillum Alexandrinũ, & alios supra q. 75. a. 2. n. 33. citatos. Docent enim communiter Patres, Christi Corpus, & Sanguinem nobis exhiberi sub specie panis & vini, substantiã illorum mutatã.

Probatur Secundò, Fide tenendum est, substantiã panis & vini desinere, & accidentia remanere: ergo remanent sine subiecto. Nõ enim inexistunt Corpori Christi, vt etiam fides docet; alioqui Corpus Christi esset album, rotundum, liquidum, fragile, atque adeò passibile: imò nec possunt illi inexistere, quia existunt diuisibiliter; Christi autem Corpus existit indiuisibiliter. Neque etiam inexistunt aëri, vt rectè probat D. Thomas.

DVBIVM I.

Quomodo possit fieri, vt Accidentia sine subiecto, cum accidentis esse sit inesse: & accidens omne debeat indiuiduari à subiecto?

2 Respondeo, Thomas Waldensis tom. 2. c. 76. adfert multa testimonia veterum Philosophorũ, qui censebant accidens posse esse sine omni

subiecto. Inter SS. Patres Basilius hom. 2. & 6. Hexameron docet lucem illam, quæ fuit creata primo die, fuisse absque subiecto & vehiculo, vsq; ad diem quartum, quando conditũ est corpus solare, in quo lucem illã putat fuisse repositam: tri-duo autem præcedente, effecisse diem radiorum emissionem, noctem verò eorumdem retractionem. Basilium sequitur Procopius Gæsus in 1. c. Gen. & Damasc. lib. 2. de Fide c. 7. Hęc opinio, etsi vera non sit, non tamè est impossibilis, vt quæ à clarissimis ingenijs asserta sit. Sicut enim, (vt rectè Basilius hom. 6.) *aliud est albedo, aliud corpus, quod per illã fit album; sic aliud est lux, aliud corpus lucidum: & quãuis nos, inquit, ea separare non possumus, nisi cogitatione, Deus tamen re ipsa illa separare potest.* Ratio est, Quia actu inexistere non est de ratione formæ accidentariæ; sed est tantummodò modus quidam illius necessarius, vt conuenienter natura suã exiãt, & subiectum perficiat. Quod confirmatur; quia hæ formæ à Deo institutę sunt, vt perficiant & exor-nent substantias creatas, quæ secundũ se alioqui imperfectæ sunt & informes: ergo habent propriã & distinctam entitatem, & perfectionẽ; ergo vnio cum substantia non est de essentia illarum; sed solummodò quædam illarum modificatio in modo existendi. Nunquam enim de essentia rei absolute, potest esse vnio ad aliquid extrinsecum. De quo vide Scotum dist. 12. quæst. 1.

Neque verum est, accidentia indiuiduari à subiecto, nisi vt à causa extrinseca, & potius in fieri quàm in facto esse: nam intrinsecè indiuidua sunt per suam intrinsecam differentiam indiuidualem.

Accidentia posse esse sine omni subiecto, & Philosophi & SS. Patres senserunt.

Probat idem ratione.

An accidentia indiuiduantur à subiecto.

DVBIVM II.

Vtrum, vt Accidens per se existat, debeat illi addi aliquis modus positius, qui sit veluti Subsistentia per se?

3 Caietanus hoc loco affirmat, docetque hunc modum tribuere quantitati vim substantiæ, & materiæ